

URZĄD MIEJSKI WROCŁAWIA
WYDZIAŁ WODY I ENERGII

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego w rejonie ulicy Przejazdowej, alei
Kanonierskiej i linii kolejowej we Wrocławiu**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Wrocław 2021

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2.	Opis metod pracy	3
1.3.	Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP.....	4
1.4.	Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP	4
2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.....	5
2.1.	Charakterystyka środowiska	5
2.2.	Stan środowiska i występujące zagrożenia	8
2.3.	Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP	13
3.	Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	13
4.	Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	15
4.1.	Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	15
4.2.	Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	18
4.3.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	18
4.4.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	18
4.6.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko.....	18
5.	Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	20
6.	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	21
7.	Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP	21
8.	Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	23
9.	Streszczenie.....	24
10.	Spis literatury	25

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP). Integralną częścią prognozy jest załącznik graficzny obejmujący granicami teren planu miejscowego.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP, który został zainicjowany uchwałą nr Nr XXXI/800/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Przejazdowej, alei Kanonierskiej i linii kolejowej we Wrocławiu.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;

- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczenie części terenów pod przeprowadzenie nowych odcinków układu drogowego: drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego będącej fragmentem Obwodnicy Śródmiejskiej (planowana ul. płk. Ryszarda Kuklińskiego) oraz drogi klasy zbiorczej łączącą wspomnianą ul. Kuklińskiego z położoną poza obszarem planu ulicą Bolesława Krzywoustego. Oprócz tego północno-zachodnią część terenu przeznaczają się na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną (obecnie trwa już tam budowa domów wielorodzinnych). Planuje się także uzupełnienie układu drogowego o ulice osiedlowe.

Większą część planu przeznaczają się na tereny zieleni. Jest to przede wszystkim nieużytkowana przestrzeń dawnej oczyszczalni należącej do cukrowni. Oprócz tego zachowuje się część ogrodów działkowych, część wód powierzchniowych (drobne cieki i rowy melioracyjne) oraz zwał przeciwpowodziowy wzdłuż rz. Widawy.

W planie miejscowym stwarza się warunki dla rozwoju ustalonych funkcji oraz odpowiedniego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej. Ustala się również podstawowe wymogi dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego powiązany jest ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia”. Zgodność planu miejscowego ze Studium wymagana jest przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Fragment obszaru planu znajduje się w granicach dwóch obowiązujących MPZP, dla których sporządzono prognozy oddziaływania na środowisko:

- Nr XLIV/1073/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części zespołu urbanistycznego Doliny Widawy w rejonie obrębu Kłokoczyce we Wrocławiu (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 3877);
- Nr XII/266/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla przebiegu północnego odcinka Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Kamieńskiego do alei Sobieskiego we Wrocławiu (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2007 r. Nr 261 poz. 3028).

W zasięgu wymienionych dokumentów znajduje się pas terenu wzdłuż wschodniej granicy projektu planu, który przeznaczają się pod fragment obwodnicy śródmiejskiej (droga klasy głównej ruchu przyspieszonego). W prognozie opisano przewidywany wpływ budowy Obwodnicy na środowisko. Uwolni ona fragment centrum miasta z części tranzytowego ruchu

samochodowego, w tym pojazdów ciężkich, co może przyczynić się do zmniejszenia uciążliwości pochodzenia komunikacyjnego w obszarze śródmiejskim, ale w miejscu jej realizacji będzie bardzo poważną ingerencją w środowisko przyrodnicze. Zabetonowanie pasa ziemi spowoduje utratę wartości produkcyjnych terenów rolnych, ograniczy zasilanie wodami opadowymi poziomów wód gruntowych, zwiększając ich bezpośredni odpływ do cieków powierzchniowych, zmniejszy powierzchnie biologicznie czynną, przyczyni się do likwidacji ogrodów działkowych i terenów zadrzewionych oraz podsuszenia terenu, stanowić będzie barierę na trasach migracyjnych zwierząt. Nowa trasa o dużym i bardzo dużym natężeniu ruchu samochodowego stanowić będzie bardzo uciążliwe źródło emisji spalin, pogarszając stan atmosfery, gleby i kondycję zdrowotną zadrzewień w jej otoczeniu. Duże i bardzo duże natężenie ruchu samochodowego bardzo negatywnie wpłynie na klimat akustyczny, podnosząc bardzo wydatnie poziom hałasu w środowisku. Nowa droga ruchu przyspieszonego stanowić będzie dysonans w krajobrazie przyległej doliny Widawy. Skutki środowiskowe opisywanego terenu pokrywają się z wnioskami płynącymi z niniejszej prognozy.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne

Obszar objęty przystąpieniem do sporządzenia planu położony jest w północno-wschodniej części Wrocławia, w obrębie osiedla Sołtysowice. Powierzchnia obszaru planu wynosi ok. 37,3 ha. Zawiera się pomiędzy linią kolejową, al. Poprzeczną, al. Kanonierską, ul. Przejazdową i wałem przeciwpowodziowym wzdłuż doliny Widawy.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu mezoregionu Pradolina Wrocławska oraz Równina Oleśnicka, które wchodzi w skład makroregionu Nizina Śląska.

Zagospodarowanie

Większa część powierzchni obszaru jest niezagospodarowana. W przeszłości znajdowała się tu oczyszczalnia działająca na potrzeby cukrowni. Utworzono zespół osadników otoczonych groblami. Większość z nich została zasypana i zarasta roślinnością spontaniczną. We wschodniej części terenu jeden ze zbiorników pozostaje wypełniony wodą.

Zabudowa koncentruje się we wschodniej części planu. Przy al. Poprecznej mieszczą się budynki mieszkaniowe wielorodzinne z terenami zieleni urządzonej i parkingami. Przy ul. Przejazdowej znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Obok nich powstaje osiedle domów wielorodzinnych.

W północnej części obszaru zlokalizowane są ogrody działkowe. Wzdłuż granicy na wschodzie obszaru przebiega wał przeciwpowodziowy z ciągami spacerowymi wzdłuż Widawy.

Rzeźba terenu

Pod względem geomorfologicznym obszar opracowania znajduje się na terasie nadzalewowej. Terasa zbudowana są z osadów plejstoceniowych i holoceniowych (piaski rzeczne). Rzeźba terenu jest przekształcona antropogenicznie. W północnej części obszaru występują grunty nasypowe. W przestrzeni wyróżniają się groble osadników oraz wał przeciwpowodziowy. Zagłębienia w terenie tworzą niecki nieczynnej oczyszczalni oraz dolinki rowów. Rzędne terenu zawierają się w przedziale od ok. 116 do 121 m n.p.m.

Budowa geologiczna i warunki geotechniczne

Obszar Wrocławia leży w strefie przejściowej między Blokiem Przedsudeckim (od południowego-zachodu) i Monokliną Przedsudecką (od północnego-wschodu). Skały starszego podłoża są na całym obszarze przykryte mioceńskimi iłami, mułkami i piaskami, miejscami z soczewkami węgla brunatnego. Tworzą one serię osadową pod zbiorową nazwą „serii poznańskiej”. Osady mioceńskie ukazują się na powierzchni w postaci nieregularnych płatów w niewielu miejscach, m. in. na obszarze między Leśnicą i Muchoborem. Na iłach mioceńskich leżą piaski i żwiry wodnolodowcowe, które ukazują się na powierzchni w nieregularnych płatach różnej wielkości (najbardziej zwarte na zachód od doliny Bystrzycy). W pasie od Lutyni przez Wrocław w kierunku wschodnim występują pojedyncze płyty gliny morenowej. Na wschód od doliny Bystrzycy, górną warstwę osadów plejstoceniowych stanowią lessy gliniaste i gliny lessopodobne, które zajmują też największą powierzchnię w tej części obszaru. W dolinie Odry i Bystrzycy leżą holoceniowe piaski, mułki i mady rzeczne.

Przypowierzchniową warstwę geologiczną formują mady reprezentowane przez glinę piaszczystą podścieloną piaskiem średnim. Są to grunty organogeniczne, które są plastyczne lub miękkoplastyczne i pozostają w stałym kontakcie z wodami gruntowymi. Tworzą grunty słabonośne, mało ściśliwe, słabo nadające się do posadawiania obiektów inżynierskich.

Na obszarze planu nie występują złoża surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar planu znajduje się w zlewni rz. Widawy, prawego dopływu Odry. Widawa przepływa w sąsiedztwie obszaru opracowania, po jego wschodniej stronie. Oddzielona jest wałem przeciwpowodziowym. Przez obszar planu przepływają rowy utworzone będące elementem dawnego systemu oczyszczalni lub na potrzeby melioracji terenów rolnych.

We wschodniej części terenu znajduje się wypełniony wodą zbiornik o powierzchni ok. 2,5 ha. Na terenie planu znajdują się pozostałości po osadnikach, które pozbawione są wody. Oprócz tego sieć hydrograficzna uzupełnia system rowów wykorzystywanych w przeszłości na potrzeby oczyszczalni.

Obszar planu graniczy z doliną Widawy, od której oddzielony jest wałem przeciwpowodziowym. Niewielkie fragmenty MPZP położone są za wałem i znajdują się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.:

- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.

Ponadto część obszaru planu znajduje się w granicach obszarów zagrożonych zalaniem w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Wody podziemne zalegają dość płytko, na przeważającej powierzchni na głębokości do 0,5 m p.p.t. W części północno-zachodniej nieco głębiej 0,5 m – 1 m p.p.t. Poziom wód gruntowych jest alimentowany wodami spływającymi z terenów przyległych a także wodami opadowymi, wykazując znaczną dynamikę wahań w ścisłej korelacji z reżimem hydrologicznym Widawy.

Rozpatrywany obszar znajduje się poza zasięgiem stref ochronnych ujęć wody pitnej dla Wrocławia oraz głównych zbiorników wód podziemnych.

Topoklimat

Charakter klimatu miejscowego wynika z warunków morfologicznych oraz sposobu użytkowania terenu. Większość powierzchni to tereny otwarte, które charakteryzują się dobrym przewietrzaniem, dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi. Sprzyjają gospodarce rolnej lub zabudowie mieszkaniowej.

Wschodni skraj obszaru może znajdować się pod wpływem topoklimatu inwersyjnego panującego w dolinie Widawy. Charakteryzuje się zwiększoną wilgotnością powietrza, występowaniem inwersji termicznych, częstszym występowaniem przymrozków i mgieł. Są to niekorzystne warunki dla zamieszkiwania.

Gleby

Użytki gruntowe klasyfikowane jako role pokrywają w głównej mierze północną część obszaru planu. Przeważają tu gleby wykształcone jako mady które pod względem przydatności rolniczej należą do kompleksu pszenno dobrego (role) oraz kompleksu użytków zielonych średnich (łąki). Pod względem geodezyjnym wyróżniają się role RIIIb i RIVa klasy bonitacyjnej, natomiast niewielki obszar zajmują łąki łIII. Część gleb wykorzystywana jest rolniczo w ogrodach działkowych na północy obszaru MPZP.

Świat przyrody

Na obszarze planu przeważają powierzchnie niezabudowane i niezagospodarowane. Tereny te porasta roślinność spontaniczna, przede wszystkim zieleń niska, a także samosiejki drzew i krzewów. W niektórych miejscach tworzą one zgrupowania o dużej powierzchni, w szczególności w rejonie osadników dawnej oczyszczalni. Wśród gatunków wyróżniają się drzewa i krzewy spotykane pospolicie m.in. klony, topole i wierzby. Miejscem wzrostu roślinności są również brzegi cieków.

Zieleń na terenach zabudowanych reprezentują nasadzenia drzew ozdobnych. Na wyróżnienie zasługują tereny mieszkaniowe położone przy al. Poprzecznej. Nowe tereny mieszkaniowe są słabo wyposażone w zieleń. Oprócz tego złożenia zieleni urządzonej występują w ogrodach działkowych.

Obecność terenów wolnych od zabudowy z dużą ilością roślinności, stwarza warunki dla bytowania dzikich zwierząt, które mogą przemieszczać się z terenu doliny Widawy. Należy jednak zaznaczyć, że warunki przemieszczania się zwierząt są ograniczone za sprawą licznych barier terenowych w postaci ogrodzeń terenów, ciągów komunikacyjnych oraz istniejącej zabudowy.

We wschodniej części obszaru znajduje się zbiornik wodny. Jest płytki, porośnięty roślinnością szuwarową. Stanowi środowisko życia płazów i gadów. Stwierdzono tam występowania zaskrońca zwyczajnego, jaszczurki zwinki, ropuchy szarej, kumaka nizinnego oraz kompleks żab zielonych. Wszystkie polskie gatunki płazów i gadów podlegają ochronie gatunkowej.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- konieczność przeprowadzenia badań gruntu i prac rekultywacyjnych na obszarze dawnej oczyszczalni ścieków przemysłowych,
- nadmierna emisja hałasu komunikacyjnego.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Główne zanieczyszczenia gazowe powietrza w skali regionalnej i lokalnej to tlenki azotu (NO_x), dwutlenek siarki (SO_2), tlenek węgla (CO) oraz wiele różnych węglowodorów (tzw. lotne związki organiczne). Wszystkie one dostają się do atmosfery głównie podczas spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem lotnych związków organicznych, które pochodzą przede wszystkim ze źródeł naturalnych.

Podstawowym procesem, w trakcie którego następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza, jest spalanie paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, indywidualnych paleniskach domowych i transporcie. Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł i rolnictwo.

Jako główne przyczyny przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, szczególnie pyłu i benzo(a)pirenu w rejonach koncentracji zabudowy mieszkalnej, wskazywane są emisje ze źródeł komunalnych oraz transport drogowy. Szacuje się, że na obszarach miejskich, źródła komunalne odpowiedzialne są za 80% emisji benzo(a)pirenu, natomiast transport drogowy jest główną przyczyną wysokiego poziomu pyłu i dwutlenku azotu, szczególnie w dużych miastach.

Wielkość emisji z palenisk i kotłowni domowych zależy przede wszystkim od rodzaju instalacji grzewczych, rodzaju stosowanych paliw i stopnia izolacji termicznej budynków. Decyduje o tym w dużej mierze wiek budynków. Województwo dolnośląskie charakteryzuje się znaczącym udziałem budynków budowanych przed 1944 r., o dużych stratach ciepłych, zwłaszcza w centralnych częściach miast, w których dominują indywidualne instalacje grzewcze na paliwa stałe: piece węglowe (kaflowe, żeliwne, kuchenne) oraz kotły węglowe starego typu. Jednak nie tylko „stara” zabudowa jest źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jedną z największych uciążliwości dla mieszkańców jest spalanie odpadów w piecach domowych, natomiast opalanie domów drewnem może stać się istotnym źródłem emisji m.in. wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Emisja zanieczyszczeń powodowana przez ruch komunikacyjny powstaje podczas spalania paliw w silnikach, ścierania jezdni, opon i hamulców oraz wtórnego unoszenia drobin pyłu z powierzchni dróg (tzw. emisja wtórna). Szczególna uciążliwość ruchu drogowego wynika ze sposobu wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (nisko nad ziemią), znacznego natężenia ruchu samochodowego oraz przebiegu dróg pomiędzy gęstą zabudową miejską.

Wśród źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza w województwie dolnośląskim należy wymienić również emisje pochodzące m.in. z zakładów przerobczych surowców skalnych, prac budowlanych, eksploatacji dróg, prowadzenia działalności produkcyjnej (fermy i ubojnie drobiu

oraz trzody chlewnej, galwanizernie, tartaki, zakłady betoniarskie), prowadzenie działalności usługowej (zakłady blacharsko-lakiernicze, warsztaty naprawy pojazdów), eksploatacji kanalizacji ściekowej, spalania odpadów, przetwarzania odpadów oraz składowisk odpadów, działalności związanej z rolnictwem. Działalności te mogą być przyczyną uciążliwości przede wszystkim ze względu na niezorganizowaną emisję pyłu i substancji uciążliwych zapachowo.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonuje się dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM_{2.5}.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, wydziela się strefę Aglomeracji Wrocławskiej, obejmującą granice miasta. W strefie tej do oceny jakości powietrza przyjmuje się kryterium ochrony zdrowia ludzi.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena jakości powietrza na terenie miasta

Badania jakości powietrza prowadzone są przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W 2020 roku zmierzony w środowisku poziom dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} ołowiu, benzenu, tlenku węgla, arsenu, kadmu, i niklu na terenie miasta nie wykazywał przekroczeń dopuszczalnych przepisami prawa stężeń. Przekroczenia dotyczyły następujących substancji: ozon i benzo(a)piren.

Stan jakości powietrza atmosferycznego na obszarze planu miejscowego

Na stan jakości powietrza atmosferycznego wpływ mają emisje zanieczyszczeń z transportu samochodowego oraz z sektora komunalnego. Za emisje spalin, pyłów i metali ciężkich do otoczenia odpowiedzialny jest ruch samochodowy odbywający się ulicami przebiegającymi przez obszar planu oraz w jego sąsiedztwie. Źródłem emisji są także instalacje

grzewcze w budynkach. Odpowiedzialne są one za podwyższone stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu, benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego, głównie w miesiącach zimowych.

Zwraca się uwagę, że teren planu znajduje się na peryferiach miasta, gdzie koncentracja zanieczyszczeń jest mniejsza niż w centrum. Ponadto panują tu poprawne warunki przewietrzania.

Jakość wód podziemnych

Wody podziemne w rejonie Wrocławia charakteryzują się dużą właściwą (naturalną) podatnością na zanieczyszczenie ze źródeł antropogenicznych. Migracja rozpuszczonych w wodzie substancji konserwatywnych kształtuje się w przedziale 30–300 m/rok, tzn. od średnio szybkiej do szybkiej. Głównymi zagrożeniami dla jakości wód podziemnych na terenie Wrocławia jest więc wysoki stopień urbanizacji i uprzemysłowienia, a tym samym koncentracja szeregu potencjalnych źródeł degradacji chemicznej wód podziemnych wielkoobszarowych, liniowych i punktowych. Charakter wielkoobszarowy mają emisje do atmosfery pyłów i gazów z obiektów przemysłowych i komunikacyjnych, ich wtórny opad na powierzchnię ziemi i migracja w głąb profilu glebowego, skąd przedostają się do wód podziemnych. Liniowymi źródłami zanieczyszczeń są ciekły powierzchniowy, drogi, linie kolejowe, gazociągi, systemy kanalizacyjne. Punktowe źródła zanieczyszczeń stanowią natomiast obiekty przemysłowe i komunalne.

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi, atmosferą oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna, następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny a jednocześnie skupione są miasta i osady. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania. Ma to miejsce na obszarach występowania trzeciorzędowego piętra wodonośnego, które jest częściowo izolowane, a zwierciadło wody występuje stosunkowo płytko.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzone są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 96. Badania jakości wykonywane były w roku 2019 w ramach monitoringu diagnostycznego (badania PIG w Warszawie). Wody uzyskały III klasę (obowiązuje skala pięciostopniowa: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa II – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowalającej jakości, klasa IV – wody niezadowalającej jakości, klasa V – wody złej jakości).

Klimat akustyczny

W zależności od źródła hałasu rozróżnia się dwie podstawowe kategorie hałasu, tj. hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) i hałas przemysłowy. Problem uciążliwości hałasu występuje praktycznie na całym obszarze Wrocławia, a w szczególności w centralnych częściach miasta o dużym natężeniu ruchu i zwartej zabudowie, zlokalizowanej blisko jezdni, na terenach osiedli o zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, zlokalizowanych w pobliżu ulic o dużym natężeniu ruchu.

Tab.1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 3). Na obszarze planu identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinne oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (ogrody działkowe).

Danych na temat poziomów hałasu w środowisku dostarcza opracowanie „Mapa Akustyczna Wrocławia”. Mapa przedstawia rozkład emisji hałasu z podziałem na poszczególne źródła: hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, lotniczy i przemysłowy. Hałas wyrażony jest wskaźnikami długookresowymi L_{DWN} (przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku) oraz L_N (przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy).

Klimat akustyczny rozpatrywanego obszaru kształtowany jest przez hałas komunikacyjny od alei Poprzecznej (fragment drogi wojewódzkiej nr 453). Wysokie natężenie ruchu może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach wymagających ochrony przed hałasem (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna) usytuowanych w sąsiedztwie ulicy dochodzące do 5 dB.

Istotnym czynnikiem powodującym degradację klimatu akustycznego jest ruch pociągów pasażerskich i towarowych. Może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku (nawet do 20 dB) na terenie mieszkaniowym położonych przy al. Poprzecznej.

Nie identyfikuje się źródeł hałasu przemysłowego i lotniczego.

Jakość gleb

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich, będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa,

powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywnościowego.

Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywnościowego i wód gruntowych. Szczególne zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin.

Tereny wzdłuż tras komunikacyjnych narażone są w sposób ciągły na zanieczyszczenia tlenkami azotu, węglowodorami i pierwiastkami toksycznymi dla środowiska (ołów, kadm, cynk, miedź, nikiel).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu prowadzi na terenie miasta monitoring, obserwację zmian i ocenę jakości gleby i ziemi, na podstawie których możliwa jest identyfikacja terenów z przekroczeniami standardów jakości gleby. W latach 2010–2013 WIOŚ prowadził badania stopnia zanieczyszczenia gleb wokół terenów przemysłowych, wzdłuż tras komunikacyjnych i na obszarach przyrodniczych. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono przekroczenia w przypadku dopuszczalnych zawartości cynku, ołowiu, kadmu, chromu, miedzi i niklu. W żadnym z analizowanych miejsc nie były przekroczone standardy dla rtęci i arsenu. Przekroczenia wartości dopuszczalnych WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne) wystąpiły w większości badanych punktów wokół Wrocławskiego Parku Przemysłowego. Wszystkie badane gleby charakteryzowały się znacznym zanieczyszczeniem benzo(a)pirenem.

Gleby na terenie dawnej oczyszczalni mogą być zanieczyszczone różnorodnymi substancjami pochodzącymi z cukrowni. Obszar został wskazany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia do rekultywacji. Jest to proces mający na celu przywrócenie zdegradowanym terenom walorów przyrodniczych lub użytkowych. Przed podjęciem działań inwestycyjnych konieczne będzie sporządzenie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, a w przypadku potwierdzenia historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi podjęcie działań remediacyjnych zgodnie z planem remediacji, który ustala, w drodze decyzji, regionalny dyrektor ochrony środowiska, na wniosek obowiązany do przeprowadzenia remediacji.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Przez obszar objęty planem miejscowym przechodzą napowietrzne linie elektromagnetyczne o napięciu 110 kV, będące potencjalnym źródłem emisji szkodliwego promieniowania. Linie te rozpięte są nad terenami niezagospodarowanymi i wałem przeciwpowodziowym.

Zasady ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym określone są w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych różnicuje się wyłącznie ze względu na obecność ludzi (tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i miejsca dostępne dla ludności).

Badania uciążliwości związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym od wielu lat prowadzi laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Pomiarom podlega środowisko w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowej, stacji radiowych i telewizyjnych oraz w sąsiedztwie stacji elektroenergetycznych. Jedyną napowietrzną linią elektroenergetyczną objętą pomiarami była linia 220 kV relacji Świebodzice – Klecina. Pomiary kontrolne przeprowadzone w ramach kontroli i monitoringu środowiska wskazują, że na terenie Wrocławia, w miejscach dostępnych dla ludzi a usytuowanych w sąsiedztwie wspomnianych wyżej źródeł pól elektromagnetycznych, nie stwierdza się przekroczeń wartości dopuszczalnych sprecyzowanych w przepisach.

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

Brak realizacji ustaleń MPZP spowoduje utrzymanie istniejącego stanu środowiska. W chwili obecnej nie podlega ono większym przekształceniom. Poszczególne działki mogą zostać zabudowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, co może skutkować wprowadzeniem niepożądanych w tej części miasta funkcji lub chaotycznym zagospodarowaniem terenu.

Planowana droga klasy głównej ruchu przyspieszonego (ul. płk Kuklińskiego) zostanie zrealizowana na podstawie obowiązującego MPZP. Zainwestowanie terenu spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zieleni. Nastąpi likwidacja części ogrodów działkowych. Degradacji ulegnie zbiornik będący siedliskiem chronionych gatunków. Pojawienie się nowej obszar drogi oznaczać będzie znaczny wzrost ilości pojazdów przemieszczających się przez omawiany obszar, a co za tym idzie szkodliwe emisje hałasu do otoczenia i emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W planie miejscowym wyznacza się nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową (obszar w rejonie ulicy Przejazdowej gdzie trwa budowa kompleksu budynków wielorodzinnych). Ponadto przez teren planu przebiegać będzie fragment Obwodnicy Śródmiejskiej (droga klasy głównej ruchu przyspieszonego – ul. płk Ryszarda Kuklińskiego) – droga zbiorcza łącząca ul. Kuklińskiego z ul. Krzywoustego. Obwodnica jest kluczowym elementem domknięcia podstawowego układu komunikacyjnego Wrocławia. Ponadto powstanie droga osiedlowa (ulica klasy zbiorczej) obsługująca powstające tereny inwestycyjne.

Z punktu widzenia ograniczenia oddziaływania dróg na mieszkańców miasta budowę obwodnicy ocenia się pozytywnie. Wyprowadzenie tranzytu poza centrum miasta i większe osiedla mieszkaniowe zmniejszy liczbę osób narażonych na hałas.

Planowana droga będzie stanowić źródło hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Rozkład hałasu oraz ilość wprowadzanych do atmosfery substancji będzie można oszacować na etapie sporządzania projektu budowlanego, po wykonaniu prognozy ruchu i w oparciu o projekt techniczny drogi. Pozwoli to na wybranie optymalnego dla mieszkańców i środowiska wariantu i rozstrzygnięcia o potrzebie wykonania zabezpieczeń ograniczających emisję hałasu. Trasa zaplanowana jest w oddaleniu od terenów wymagających ochrony przed hałasem.

Powiększenie arealu terenów zabudowanych i drogowych odbędzie się kosztem użytków rolnych i przestrzeni niezagospodarowanej. Zniszczenie przydatnej dla rolnictwa pokrywy glebowej III klasy bonitacyjnej, można uznać za niekorzystne. Część powierzchni gleb na terenach zabudowanych może zostać zachowana i posłużyć jako podłoże dla kształtowania terenów biologicznie czynnych, jednak nie będzie wykorzystywana rolniczo. W planie zachowuje się fragmenty ogrodów działkowych.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ zagospodarowania na środowisko istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, ochrony klimatu akustycznego, a także zachowania i kształtowania terenów zieleni.

W projekcie planu miejscowego pozostawia się duży areal terenów wolnych od zabudowy z przeznaczeniem na zieleni. Oprócz tego zachowuje się przepływający potok,

wybrane tereny zieleni i część ogrodów działkowych. Degradacji mogą ulec staw we wschodniej części terenu oraz fragment zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie w rejonie al. Poprzecznej.

Należy jednak zwrócić uwagę, że na terenach zieleni oznaczonych na rysunku planu symbolem Z nie dopuszcza się zieleni wysokiej. Oznacza to możliwość wycięcia wszystkich rosnących na tych terenach drzew. Z punktu widzenia ochrony środowiska a jest to sytuacja bardzo niekorzystna. Dopuszcza się jedynie planowane szpalery drzew.

W obrębie działek budowlanych ustala się przestrzeń przewidzianą na powierzchnię biologicznie czynną, a także strefy zieleni, co stwarza możliwości dla zagospodarowania terenów wolnych od zabudowy zielenią. Należy jednak zwrócić uwagę, że część drzewostanu może ulec wycięciu w wyniku kolizji z planowanym zagospodarowaniem, w szczególności z układem komunikacyjnym.

Dla ochrony przed hałasem ustala się dopuszczalne poziomy dźwięku dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowo-usługowych. Ponadto dla przeznaczeń zabudowa mieszkaniowa, obiekty opieki nad dzieckiem i edukacja wprowadzono obowiązek stosowania rozwiązań technicznych w budynkach, które zapewniają w nich właściwe warunki akustyczne. Takie zapisy mają na celu poprawę obecnej sytuacji akustycznej. Zwraca się uwagę, że tereny mieszkaniowe położone przy al. Poprzecznej znajdują się w bliskim sąsiedztwie planowanej drogi klasy zbiorczej, przez co mogą być narażone na ponadnormatywny hałas.

W projekcie planu zakłada się odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, za pośrednictwem której trafią do oczyszczalni ścieków, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia ochrony jakości środowiska gruntowo-wodnego. Obowiązek podłączenia nieruchomości do sieci nakłada art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Wody opadowe i roztopowe powinny być zagospodarowane w miejscu opadu. W tym zakresie obowiązuje retencjonowanie, wykorzystanie gospodarcze, odparowanie lub rozsączanie do gruntu. Odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej, rowów, zbiorników wodnych, cieków lub rzek dopuszcza się odprowadzenie, po zastosowaniu rozwiązań spowalniających odpływ, wyłącznie części wód opadowych i roztopowych, których zagospodarowanie w miejscu opadu nie było możliwe. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych (m.in. z terenów drogowych) obowiązuje usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Ustalenia planu wprowadzają obowiązek pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej lub źródeł niskoemisyjnych, które nie będą powodować przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska. Z punktu widzenia ochrony atmosfery najkorzystniejsze jest podłączenie wszystkich budynków do źródeł zcentralizowanych. Przyczynia się to do ograniczenia zjawiska niskiej emisji.

W zakresie gospodarowania odpadami zastosowanie mają zasady określone w przepisach odrębnych i aktach prawnych obowiązujących na terenie miasta. W szczególności zastosowanie ma Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności ani nie tworzy przeszkód dla realizacji przepisów regulujących gospodarowanie odpadami.

Na terenie opracowania wskazuje się tereny do rekultywacji. Obejmują one obszar dawnej oczyszczalni ścieków przemysłowych. Przed przystąpieniem do inwestycji konieczne

będzie przeprowadzenie odpowiednich prac przywracających tym terenom walory przyrodnicze lub użytkowe. W planie miejscowym nie określa się kierunku rekultywacji.

Wprowadzane w planie miejscowym funkcje i możliwe do zrealizowania przeznaczenia terenów zgodne są częściowo z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Morfologia terenu oraz podłoże geologiczne nie tworzą istotnych przeszkód dla wprowadzenia nowej zabudowy. Ocenia się, że przyjęte rozwiązania nie przyczynią się do pogorszenia jakości środowiska na terenach mieszkaniowych. Korzystne jest zachowanie i wykreowanie terenów zieleni, jednak zwraca się uwagę na możliwość zniszczenia stawu, na którym bytują płazy i gady wycięcia części drzew kolidujących z układem komunikacyjnym oraz wycięcia wszystkich drzew na wyznaczonych terenach zieleni.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

W wyniku realizacji postanowień planu zmniejszy się powierzchnia terenów zieleni, a tym samym skurczy się przestrzeń mogąca być zajmowana przez dzikie gatunki zwierząt. Zielen kolidująca z planowaną zabudową oraz infrastrukturą techniczną i drogową zostanie usunięta. Akwen kolidujący z fragmentem Obwodnicy Śródmiejskiej może zostać zlikwidowany w wyniku usytuowania obiektu drogowego lub konieczności odwodnienia terenu. Należy zauważyć, że zbiornik może ulec zniszczeniu również w trakcie wykonywania prac rekultywacyjnych.

Ponadto w wyniku budowy drogi klasy zbiorczej zostanie zniszczone część terenów zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej mieszczącej się w południowo-zachodniej części MPZP. Zaplanowane ulice będą stanowiły barierę terenową dla przemieszczających się zwierząt. Przerwane zostaną korytarze migracyjne ciągnące się wzdłuż otwartych rowów, które zostaną zlikwidowane lub skanalizowane w miejscach skrzyżowań z planowanymi odcinkami drogowymi.

Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Skurczy się również baza pokarmowa dla zwierząt. Poziom zróżnicowania biologicznego na terenach przewidzianych do zabudowy ulegnie spadkowi.

Część terenów pozostawia się w stanie wolnym od zabudowy z przeznaczeniem na zielen. Będą one podporządkowane funkcji rekreacyjnej. Należy zwrócić uwagę, że na tych terenach nie dopuszczono zieleni wysokiej, co oznacza możliwość wycięcia rosnących drzew, zostawiając jedynie zaplanowane szpalery drzew na obrzeżach wybranych terenów. Nie będzie można również wprowadzić Ustalenia te doprowadzą do zmniejszenia wartości przyrodniczych obszaru i obniżenia poziomu zróżnicowania biologicznego. Należy ocenić je negatywnie.

Ponadto na terenach zabudowanych wskazuje się strefy zieleni na zapleczu terenów mieszkaniowych. W tych miejscach nie należy spodziewać się większych przekształceń szaty roślinnej. Zielen rosnąca na działkach prywatnych w dalszym ciągu będzie kształtowana przez użytkowników.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje nieznaczne przekształcenie morfologii terenu w związku z koniecznością wykopania fundamentów budynków, a także przeprowadzenia niwelacji na potrzeby utworzenia nowych szlaków drogowych.

Pokrywa glebowa w miejscach inwestycji zostanie zdjęta. Na tych obszarach nie przewiduje się kontynuowania działalności rolniczej. Produkcja rolnicza będzie kontynuowana w obrębie przewidzianych do zachowania ogrodach działkowych.

Zwiększenie areалу terenów zabudowanych i utwardzonych obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto utrzymuje się w dotychczasowym zagospodarowaniu część terenów zieleni.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Za emisje będzie odpowiedzialny ruch samochodowy odbywający się przede wszystkim drogą klasy głównej ruchu przyspieszonego. Transport samochodowy powoduje emisje takich substancji jak węglowodory, tlenki azotu, a także pyły i metale ciężkie. Ilość tych substancji będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów poruszających się po nowej drodze.

Oprócz tego możliwe jest pojawienie się punktowych emitorów zanieczyszczeń z zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Ustalenia planu przewidują wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych, co równoznaczne jest z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia planu miejscowego zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji lub podłączenie budynków do zcentralizowanej sieci ciepłowniczej. Przy zastosowaniu zawartych w projekcie uchwały planu zaleceń, uznaje się, że oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinien wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zakres przestrzenny zmian charakteru klimatu miejscowego obejmować będzie planowane tereny zabudowy oraz komunikacji. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza. Planowana zabudowa oparta o obiekty niewielkiej wysokości nie powinna negatywnie przyczyniać się do obniżenia warunków przewietrzania terenu. Pozytywne oddziaływanie na otoczenie będą wywierać tereny zieleni. Zieleni wysoka powoduje obniżenie średnich temperatur dobowych, co jest korzystne zwłaszcza w upalne dni. Oprócz tego zadrzewienia zwiększają wilgotność powietrza i hamują prędkość wiatru. Zadrzewienia usuwają z atmosfery zanieczyszczenia gazowe i pyłowe, produkują czysty tlen.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Istotny wpływ na jakość klimatu akustycznego obszaru planu i terenów przyległych będą mieć planowane trasy, w szczególności fragment obwodnicy. Droga ta może mieć wpływ na klimat akustyczny planowanych terenów zabudowy mieszkaniowej w rejonie ul. Przejazdowej. Ponadto emitorem hałasu będzie planowana droga zbiorcza. Zachowanie wymaganych standardów akustycznych na terenach mieszkaniowych może wymagać zastosowania w budownictwie materiałów dźwiękochłonnych lub też wykonania ekranów akustycznych wzdłuż planowanych ulic. Plan miejscowy dopuszcza takie możliwości. Wybór środków zabezpieczających nastąpi po wykonaniu analiz, które podjęte zostaną na etapie projektowania tras. Rzeczywisty wpływ ruchu samochodowego na jakość środowiska akustycznego wobec braku opracowanej prognozy ruchu i projektu budowlanego jest trudny do oszacowania.

Utworzenie nowego odcinka Obwodnicy Śródmiejskiej drogi powinno mieć pozytywne skutki dla klimatu akustycznego w pozostałej części miasta. Budowa obwodnicy pozwoli na

wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza większe osiedla mieszkaniowe, przez co stan środowiska akustycznego terenów chronionych przed hałasem ulegnie poprawie.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zaplanowany fragment Obwodnicy Śródmiejskiej koliduje ze zbiornikiem wodnym, w konsekwencji czego może on zostać zasypany w części lub całościowo. Może on zostać również zlikwidowany w wyniku konieczności odwodnienia terenu na potrzeby budowy tej trasy. Zakres niezbędnych prac będzie określony na etapie projektu budowlanego. Ponadto przerwaniu lub likwidacji mogą ulec przepływające przez omawiany teren rowy. Projekt planu dopuszcza skanalizowanie rowów na przecięciach z ciągami komunikacyjnymi lub w uzasadnionych przypadkach kolizji z planowanym zagospodarowaniem.

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie w tym względzie mają zapisy wprowadzające obowiązek odprowadzania ścieków systemem kanalizacji, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Ścieki pochodzące z terenu planu nie powinny zatem stanowić zagrożenia dla jakości wód płynących i podziemnych, w tym zasobów głównego zbiornika wód podziemnych.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Przestrzeń terenów rolnych i niezagospodarowanych ulegnie przekształceniu. Powstaną nowe odcinki dróg i tereny zabudowane. Zabudowa mieszkaniowo-usługowa nawiązywać będzie do istniejących terenów osiedla mieszkaniowego. Będzie stanowić ich kontynuację, co jest korzystne z punktu widzenia zachowania ładu przestrzennego. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowaniu ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalania planu dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych.

Elementem negatywnie wpływającym na estetykę krajobrazu będą nowe odcinki drogowe, które będą zaburzać krajobraz terenów otwartych i przyległej doliny Widawy. Niekorzystnie ocenia się możliwość likwidacji wód powierzchniowych oraz wycinkę zieleni.

W planie wykazano dbałość o zachowanie i ochronę środowiska kulturowego. Najcenniejsze jego elementy znajdują się pod ochroną konserwatorską. W projekcie planu zdefiniowano przedmiot i zasady tej ochrony.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmierna emisja zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu z sektora transportowego. W przypadku pojawienia się uciążliwości powinny zostać podjęte działania minimalizujące (np. wykonanie ekranów akustycznych).

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na istniejących i planowanych drogach. Obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych i nowych dróg w mieście, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji

niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady oraz ścieki będą stanowiły obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze miasta. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w mieście (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

W wyniku realizacji postanowień planu zagrożony jest staw będący siedliskiem chronionych gatunków płazów i gadów. Budowa drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego spowoduje częściowe lub całkowite zniszczenie zbiornika.

Bezpośrednim zagrożeniem dla zwierząt będzie zniszczenie siedliska w trakcie robót budowlanych. Konieczne będzie zatem przeniesienie gatunków i prowadzenie prac pod nadzorem specjalisty herpetologa. W celu zminimalizowania strat przyrodniczych proponuje się odtworzenie stawu w innej lokalizacji terenie planu. Mogą ku temu posłużyć nieczynne osadniki położone na terenie zieleni w sąsiedztwie planowanej drogi. Zbiornik taki mógłby funkcjonować również jako odbiornik wód opadowych z terenów drogowych.

Realizacja postanowień planu nie będzie wywierać oddziaływania na przestrzenne formy ochrony, w tym obszary Natura 2000. Uznaje się, że skala i rodzaj oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu nie zagraża jakości środowiska na terenach objętych ochroną. Planowane zagospodarowanie, ze względu na oddalenie od granic terenów chronionych, nie będzie wywierać negatywnego wpływu na warunki występowania siedlisk i gatunków zwierząt.

4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zieleni i wód powierzchniowych.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniość i	okresu trwania	częstotliwość	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	Pozytywne i negatywne	miejskowe i lokalne	odwracalne	nieznaczne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	nieznaczne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	odwracalne	nieznaczne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	nieistotne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	nieistotne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	zauważalne

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 2)

Tereny zieleni mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Mają one znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych osiedla. Zieleń tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach zabudowanych, a także tworzy miejsce codziennej rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców. Wody powierzchniowe tworzą miejsce występowania wielu gatunków roślin i zwierząt.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zabudowane i komunikacji.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniość i	okresu trwania	częstotliwość	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	Bez znaczenia	miejskowe	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejskowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe	stałe	negatywne	miejskowe	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejskowe	częściowo odwracalne	zauważalne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejskowe	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejskowe	częściowo odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejskowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje o umiarkowanym wpływie na środowisko (Tabela 3)

Tereny zabudowane, a także tereny komunikacji będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Funkcjonowanie terenów powoduje wytwarzanie zanieczyszczeń atmosferycznych, ścieków, odpadów, pośrednio także emisję hałasu. Ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwalają zminimalizować negatywny wpływ na środowisko. Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, ale pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne. Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi oraz poszczególnych komponentów środowiska.

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – planowana droga główna ruchu przyspieszonego.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	duże
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	duże
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	odwracalne	duże
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	Pozytywne i negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	duże

Funkcje powodujące dużą ingerencję w środowisko – droga główna ruchu przyspieszonego (Tabela 4)

Droga główna ruchu przyspieszonego stanowić będzie zagrożenie dla środowiska i jakości życia ludzi, czego przyczyną są emisje hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Intensywny ruch samochodowy prowadzi do pogorszenia klimatu akustycznego w otoczeniu trasy. Transport samochodowy odpowiedzialny jest za emisję szkodliwych substancji do atmosfery, m.in. węglowodorów, tlenków węgla, pyłów i metali ciężkich. Jednocześnie wyprowadzenie ruchu drogowego poza centrum miasta zmniejszy uciążliwości związane z tranzytem, które są obecnie odczuwalne na obszarach zabudowanych.

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska (m. in. jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, jakości wód, jakości gleb, promieniowania elektromagnetycznego) prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Wrocławia, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawie Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument (Prezydent Wrocławia) prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwości

prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Miasta. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- ograniczenie uciążliwości do granic działki inwestora;
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych (w tym odnawialnych) źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji,
- podłączenie nowych obiektów do sieci kanalizacyjnej,
- zachowanie jak największej liczby drzew i krzewów,
- wyposażenie terenów zainwestowanych planu w zieleni,
- zachowanie wód powierzchniowych.

Planowany układ komunikacyjny spowoduje degradację zbiornika wodnego na którym bytują płazy i gady. W miarę możliwości należy tak zaprojektować drogę, aby w jak najmniejszym stopniu ingerowała w strukturę akwenu np. w formie mostu przeprowadzonego nad zbiornikiem. W przypadku braku możliwości zachowania zbiornika należy przeprowadzić działania kompensacyjne. W tym zakresie zaleca się odtworzenie siedliska w innym miejscu (najlepiej na terenie zieleni wyznaczonym w projekcie planu miejscowego) i przeniesienie gatunków pod nadzorem specjalisty herpetologa. Harmonogram prac budowlanych powinien być ściśle dostosowany do cyklu życiowego płazów i gadów.

Zwraca się uwagę, że tereny mieszkaniowe położone przy al. Poprzecznej znajdują się w bliskim sąsiedztwie planowanej drogi klasy zbiorczej, które będzie źródłem hałasu. W celu zminimalizowania uciążliwości konieczne będzie podjęcie rozwiązań technicznych (np. budowa ekranów akustycznych) lub działań organizacyjnych (np. ograniczenie prędkości pojazdów) mających na celu ograniczenie emisji hałasu.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt MPZP należą m.in.:

- obowiązek zachowania wybranych terenów i form zieleni,
- objęcie ochroną klimatu akustycznego terenów zabudowy chronionej przed hałasem,
- stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP

Przez obszar planu przebiegać będzie droga klasy głównej ruchu przyspieszonego będąca fragmentem Obwodnicy Śródmiejskiej. Ulica ta przecina sztuczny staw będący siedliskiem chronionych gatunków płazów i gadów. Z punktu widzenia ochrony przyrody korzystne będzie zaprojektowanie drogi w taki sposób, aby przebiegała poza zbiornikiem.

Obecny przebieg ulicy został ustalony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia (zarówno w obecnej, jak i poprzednich edycjach), ponadto został wyznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla przebiegu północnego odcinka Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Kamieńskiego do alei Sobieskiego we Wrocławiu (uchwała nr XII/266/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2007 r.). W projekcie MPZP będącym przedmiotem analizy sankcjonuje się zatem ustalenia obowiązujących dokumentów. Zasadnicza zmiana jaka zaszła w stosunku do aktualnego planu to zwężenie korytarza drogowego z 60 m do 45-50 m.

W projekcie planu miejscowego wybrano wariant optymalny z punktu widzenia rozwiązań technicznych, który pozwoli na m.in. minimalizację kolizji z infrastrukturą kolejową. Odpowiednie analizy przeprowadzono na etapie projektowania obowiązującego planu uchwalonego w 2007 r., co również zweryfikowano w trakcie sporządzania studium.

Należy rozpatrzyć możliwość przeprowadzenia trasy bliżej wału przeciwpowodziowego, wówczas ryzyko ingerencji w siedlisko płazów zostałoby zminimalizowane. Ulica przebiegałaby w strefie 50 m od stopy wałów przeciwpowodziowych. Strefa wyznaczana jest na podstawie przepisów ustawy Prawo Wodne i ma na celu zapewnienie szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych. W strefie obowiązuje m.in. zakaz wykonywania obiektów budowlanych. Wspomniana ustawa dopuszcza możliwość uzyskania decyzji zwalniającej z zakazu, którą wydaje się na wniosek inwestora. W przypadku planowania robót, które mogą naruszyć strukturę korpusu lub podłoża wałów przeciwpowodziowych, konieczne jest wykonanie badań hydrogeologicznych wraz z opinią dotyczącą wpływu tych robót na szczelność i stabilność tych wałów. Obecnie nie ma wykonanej dokumentacji projektowej i wykonanych badań podłoża. Istnieje zatem ryzyko, że droga w tym wariantcie, ze względu na bliskość wałów, nie będzie mogła zostać wykonana. Tym samym wydana w planie dyspozycja przestrzenna nie zostanie zrealizowana.

W kolejnym analizowanym wariantcie proponuje się przeprowadzić fragment obwodnicy w takim sposób, aby omijała staw od strony zachodniej. Wariant ten natrafia na trudności związane z koniecznością przeprowadzenia wiaduktu nad rozgałęziającymi się liniami kolejowymi 143 i 292 położonymi na południe od obszaru planu oraz bliskością infrastruktury kolejowej – trasa musiałaby przebiegać w bliskim sąsiedztwie linii kolejowej 292. Sposób usytuowania drogi może kolidować z południowo-zachodnią częścią zbiornika. Niemniej jednak dla zachowania walorów środowiska przyrodniczego sytuacja ta byłaby korzystniejsza, ponieważ stanowiska chronionych gatunków znajdują się w północnej części zbiornika, która zostałaby zachowana.

W celu zminimalizowania kolizji z akwenem należy rozważyć możliwość wykonania trasy na podporach, które usytuowane byłyby poza obszarem stawu. Umożliwiłoby to przynajmniej częściowe utrzymanie walorów przyrodniczych siedliska. W przypadku przeprowadzenia trasy w najczęściej spotykany sposób (na nasypie), dojdzie do bezpowrotnej degradacji zbiornika.

Planowana droga zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, dla którego może być wymagane sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko. W raporcie tym powinny być zaproponowane środki minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko projektowanego odcinka obwodnicy.

W projekcie planu miejscowego wyznacza się tereny zieleni (tereny oznaczone na rysunku planu symbolem Z), w których nie dopuszcza się zieleni wysokiej za wyjątkiem zaplanowanych w wybranych miejscach szpalerów drzew. Należy rozważyć rezygnację z tego ustalenia, co pozwoli na zachowanie rosnących drzew i realizację nowych nasadzeń.

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

- 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Ramowa Dyrektywa Wodna: Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Ramowa Dyrektywa Odpadowa: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy z późniejszymi zmianami,
- Dyrektywy 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. W omawiany projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego główne cele ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym zostały uwzględnione m. in. w następująca:

- w zakresie poprawy jakości powietrza atmosferycznego - ustalenie obowiązku zaopatrzenia w ciepło z sieci ciepłowniczej lub innych niskoemisyjnych systemów grzewczych, niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska;
- w zakresie ochrony wód - odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji;
- w zakresie hałasu – objęcie ochroną klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej poprzez określenie dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku oraz poprzez obowiązek stosowania rozwiązań technicznych w wybranych kategoriach budynków, które zapewnią w nich właściwe warunki akustyczne;
- w zakresie różnorodności biologicznej – m.in. poprzez obowiązek pozostawienia części działek budowlanych jako tereny biologicznie czynne oraz poprzez wyznaczenie terenów zieleni, stref zieleni oraz szpalerów;
- w zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – poprzez realizację planowania zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Przejazdowej, alei Kanonierskiej i linii kolejowej we Wrocławiu. Omawiany obszar położony jest w obrębie osiedla Sołtysowice. Większa część powierzchni obszaru jest niezagospodarowana. Zabudowa koncentruje się we wschodniej części planu.

Celem MPZP jest przeznaczenie części terenów pod przeprowadzenie nowych odcinków układu drogowego: drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego będącej fragmentem Obwodnicy Śródmiejskiej (planowana ul. płk. Ryszarda Kuklińskiego) oraz drogi klasy zbiorczej. Ponadto wyznacza się tereny mieszkaniowe, wód powierzchniowych i zieleni.

Wprowadzane w planie miejscowym funkcje i możliwe do zrealizowania przeznaczenia terenów zgodne są częściowo z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Morfologia terenu oraz podłoże geologiczne nie tworzą istotnych przeszkód dla wprowadzenia nowej zabudowy. Ocenia się, że przyjęte rozwiązania nie przyczynią się do pogorszenia jakości środowiska na terenach mieszkaniowych. Korzystne jest zachowanie i wykreowanie terenów zieleni, jednak zwraca się uwagę na możliwość zniszczenia stawu, na którym bytują płazy i gady wycięcia części drzew kolidujących z układem komunikacyjnym oraz wycięcia wszystkich drzew na wyznaczonych terenach zieleni.

10. Spis literatury

1. Biuro Rozwoju Wrocławia: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wrocław.
2. Lewicki Z. (red.), 2010: Środowisko Wrocławia. Informator 2010, LEMITOR Ochrona Środowiska Sp. z o.o. we Wrocławiu, Wrocław.
3. Lewicki Z. (red.), 2014: Środowisko Wrocławia. Informator 2014, LEMITOR Ochrona Środowiska Sp. z o.o. we Wrocławiu, Wrocław.
4. Smolnicki K., Szykasiuk M. (red.), 2003: Informator o stanie środowiska Wrocławia 2002, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, Wrocław.
5. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego opracowane w ramach projektu „Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK), Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB – Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu, Hydroportal <http://mapy.isok.gov.pl>.
6. Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu PROXIMA S.A., Państwowy Instytut Geologiczny, Wrocław 2009: „Baza danych geologiczno-inżynierskich wraz z opracowaniem Atlasu geologiczno-inżynierskiego aglomeracji wrocławskiej”, Praca zbiorowa pod kierunkiem mgr Jerzego Goldszejna.
7. Informacje zamieszczone na stronie internetowej Dolnośląska Infrastruktura Informacji Przestrzennej <https://geoportal.dolnyslask.pl/imap/>.
8. Informacje o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
9. Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wrocław 2021.
10. Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępniona na portalu Inspekcji Ochrony Środowiska <http://mjwp.gios.gov.pl>.
11. Lemitor Ochrona Środowiska sp. z o.o., Akustix Sp. z o.o.; 2017: Mapa Akustyczna Wrocławia.
12. Informacje zawarte w Systemie Informacji Przestrzennej Wrocławia dostępnym pod adresem <https://gis.um.wroc.pl/>.
13. „Inwentaryzacja płazów i gadów Wrocławia” Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX, Wrocław 2017.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

